

**Sygn. akt:** III U 271/14

# WYROK

## W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 04 marca 2015 r.

**Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych**

**w składzie:**

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Laskowska

**po rozpoznaniu na rozprawie w dniu** 04 marca 2015 r. w O.

**sprawy z odwołania** J. S.

**przeciwko** Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

**na skutek odwołania** J. S.

**od decyzji** Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

**z dnia** 4 lutego 2014r. **znak** (...)

**orzeka:**

- zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje J. S. prawo renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 1 grudnia 2013r. do 30 listopada 2016r.;
- stwierdza brak odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

## UZASADNIENIE

**J. S. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 04.02.2014r., znak: (...), odmawiającej mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Wskazał, że od 20 lat choruje, a stan zdrowia nie pozwala na podjęcie żadnej pracy.**

**W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie.** Wskazał, że decyzją z dnia 04.11.1994r. Oddział ZUS w P. przyznał J. S. prawo do renty inwalidzkiej według trzeciej grupy inwalidów. Uprawnienia do w/w renty, a następnie z tytułu częściowej niezdolności do pracy były okresowo przedłużane do 30.11.2013r. W związku z upływem terminu na jaki świadczenie zostało przyznane w dniu 23.10.2013r ubezpieczony złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do świadczenia. Lekarz orzecznik ZUS w orzeczeniu z dnia 26.11.2013r. stwierdził, że nie jest on niezdolny do pracy. Po rozpatrzeniu sprzeciwu odwołującego się, Komisja Lekarska ZUS II Oddział w W. nr (...), w orzeczeniu z dnia

22.01.2014r. także uznała ubezpieczonego za zdolnego do pracy. Wobec powyższego ZUS decyzją z dnia 04.02.2014r. odmówił J. S. dalszego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

J. S. (ur. (...)) posiada wykształcenie podstawowe, pracował na stanowiskach: traktorzysty, kierowcy towarowego, autobusowego, dozorca, mechanika samochodowego.

Decyzją z dnia 04.11.1994r. Oddział ZUS w P. przyznał J. S. od dnia 28.10.1994r. prawo do renty inwalidzkiej według trzeciej grupy inwalidów na podstawie ustawy z dnia 14.12.1982r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

Uprawnienia do renty według trzeciej grupy inwalidów, a następnie z tytułu częściowej niezdolności do pracy w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, były okresowo przedłużane. Ostatnio decyzją z dnia 07.11.2011r. na okres do 30.11.2013r.

W związku z upływem terminu, na jaki świadczenie zostało przyznane w dniu 23.10.2013r odwołujący zwrócił się do ZUS w P. Inspektorat w P. z wnioskiem o ponowne ustalenie uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy na dalszy okres.

W związku z powyższym został on skierowany na badanie lekarskie przez lekarza orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z dnia 26.11.2013r. stwierdził, że nie jest on niezdolny do pracy.

Odwołujący złożył sprzeciw od orzeczenia lekarza orzecznika ZUS do komisji lekarskiej ZUS.

Po przeprowadzeniu badania lekarskiego oraz w oparciu o zebraną w aktach dokumentację medyczną, Komisja Lekarska ZUS II Oddział w W. nr (...), w swoim orzeczeniu z dnia 22.01.2014r. także uznała ubezpieczonego za zdolnego do pracy.

W oparciu o powyższe orzeczenie komisji lekarskiej, Oddział ZUS decyzją z dnia 04.02.2014r. odmówił J. S. dalszego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całość dokumentacji znajdującej się w aktach rentowych J. S. nr (...) i o dokumentację lekarską.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. S. od decyzji ZUS z dnia 04.02.2014r. jest zasadne.

Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U.2013.1440) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, która spełnia łącznie następujące przesłanki:

1 jest niezdolny do pracy,

2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,

3. niezdolność do pracy powstała we wskazanych w ustawie okresach składkowych lub nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Definicję osoby niezdolnej do pracy zawiera art. 12 ust. 1-3 powoływanej ustawy, który stwierdza, że jest nią osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy, natomiast częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Zgodnie zaś z art. 61 w/w ustawy prawo do renty, które ustało z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, podlega przywróceniu, jeżeli w ciągu 18 miesięcy od ustania prawa do renty ubezpieczony ponownie stał się niezdolny do pracy.

Ponieważ J. S. miał przyznaną rentę z tytułu częściowej niezdolności do pracy od 28.10.1994r. do 30.11.2013r. skuteczność jego odwołania była uzależniona od ustalenia, czy jest w dalszym ciągu niezdolny do pracy i w jakim stopniu.

W sprawie, w której przedmiotem jest prawo do renty z ubezpieczenia społecznego, warunkująca powstanie tego prawa ocena niezdolności do pracy w zakresie wymagającym wiadomości specjalnych musi znaleźć oparcie w dowodzie z opinii biegłych posiadających odpowiednią wiedzę medyczną adekwatną do rodzaju schorzeń ubezpieczonego (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12.01.2010r., IUK 204/09, LEX nr 577813). Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, ocena niezdolności do pracy z medycznego punktu widzenia wymaga wiadomości specjalnych i Sąd nie może - wbrew opinii biegłego (biegłych) - opierać ustaleń w tym zakresie na własnym przekonaniu. (wyrok z dnia 14.05.2014r., III AUa 1810/13, LEX nr 1469282).

Na tę okoliczność Sąd w dniu 09.04.2014r. dopuścił w sprawie dowód z opinii biegłych lekarzy z zakresu ortopedii, neurologii, diabetologii, laryngologii i kardiologii.

**Biegli sądowi z zakresu ortopedii G. K., neurologii W. T., diabetologii E. P., laryngologii A. S. i kardiologii B. G., po przeprowadzeniu badania odwoływczego w dniu 10.05.2014r. rozpoznali u niego:** zawał serca ściany przednio-bocznej z (...) z (...) A (...) ze stentem w 2002r., restenoza w stencie w 2005r. - (...), restenoza w stencie z (...) ze stentem powlekanym 1.08.2011r., przewlekłą chorobę wieńcową, nadciśnienie tętnicze z zajęciem serca, stan hemodynamiczny I wg (...), obustronny niedosłuch, aparat słuchowy ucho prawe, przykurcz D. obustronnie, cukrzycę typu I.

Zdaniem biegłych, ***schorzenia te nie naruszają sprawności organizmu w stopniu powodującym niezdolność do pracy. Biegły kardiolog wnioskował o uzupełnienie dokumentacji medycznej o nowe badanie echokardiograficzne z określeniem frakcji wyrzutowej lewej komory.***

**W uzasadnieniu biegli wskazali,** że badany jest po zawałach serca i po zabiegach na naczyniach wieńcowych. Brak bólów typowych dla choroby wieńcowej. W wykonanych testach wysiłkowych zawartych w aktach rezerwa wieńcowa jest dobra. Natomiast wg biegłego kardiologa, są dwie rozbieżności odnośnie oceny stanu zdrowia i sprawności organizmu badanego. Pierwsza - podaje on w wywiadzie małą tolerancję wysiłku (duszność po wejściu na I piętro), zaś testy wysiłkowe wskazują, że tolerancja jest dobra. Ostatni test wysiłkowy wykonany w październiku 2013r. potwierdza powyższe, gdyż w teście badany wykonał wysiłek odpowiadający 9 METS – co odpowiada wejściu na IV piętro. Druga rozbieżność dotyczy badania ECHO. W aktach jest badanie echokardiograficzne z dnia 4.10.2013r. W badaniu tym frakcję wyrzutową lewej komory określono na 50% (małe uszkodzenie funkcji skurczowej lewej komory). Natomiast na badaniu w dniu 10.05.2014r. odwołujący się przedstawił wynik badania echokardiograficznego z dnia 28.02.2014r., w którym tą samą frakcję wyrzutową oceniono na 35%. Ksero badania biegły kardiolog pozostawił w aktach. Frakcja wyrzutowa 35% świadczy o bardzo dużym uszkodzeniu funkcji skurczowej lewej komory. Jeżeli tak jest w rzeczywistości to oznacza, że badanemu należy wszczepić defibrylator serca w profilaktyce pierwotnej nagłego zgonu sercowego. Wątpliwości budzi to, że frakcja wyrzutowa z 50% do 35% „spadła” w ciągu zaledwie 5 miesięcy. To jest możliwe, ale mało prawdopodobne z uwagi na krótki czas między tymi dwoma badaniami. Dlatego biegły kardiolog podniósł, że wyda swoją opinię po dołączeniu do akt nowego badania echokardiograficznego w miarę możliwości, z innej Pracowni Echokardiograficznej. Biegły laryngolog słuch uznał za wydolny społecznie. Kontakt werbalny z otoczeniem zachowany. Przeciwwskazana praca w hałasie, na wysokości i przy maszynach w ruchu. Przykurcz D. obu dłoni nie upośledza sprawności w stopniu mogącym powodować niezdolność do pracy. Ruchy czynne i bierne obu

dłoni zachowane. Cukrzyca typu I jest dobrze kontrolowaną jedną dawką insuliny i dietą, bez okresów niedocukrzeń bez śpiączki M. nie powoduje niezdolności do pracy. (k. 13 – 14 a.s.)

**Do powyższej opinii zastrzeżenia wniósł J. S.** Wskazał, że stan zdrowia ulega pogorszeniu i nie pozwala mi na podjęcie pracy. Przebył zawał serca, ma zaawansowaną cukrzycę, słaby wzrok i słuch, wieńcówkę oraz przykurcze dłoni. Biegły sądowy wskazał, że odwołujący się ma cukrzycę I stopnia kontrolowaną jedną dawką insuliny, co jest nieprawdą. W dokumentacji widnieje bowiem, że insulina jest przyjmowana rano i wieczorem. Pomimo tego występują okresy niedocukrzeń. Przyjęty był do szpitala w P. z cechami odwodnienia, hipoglikemii oraz kwasicy ketonową. W związku z chorobą, żona przeszła szkolenie i wie, jak postępować w sytuacji, gdy spadnie poziom cukru, co zdarza się często. Dzięki temu nie trzeba wzywać pogotowia. (k. 29 a.s.)

Odwołujący się złożył badanie echokardiograficzne i ECHO serca. (k. 42, 43 a.s.)

Biorąc pod uwagę zastrzeżenia odwołującego się, złożone wyniki badań i treść opinii, Sąd postanowieniem z dnia 15.10.2014r. dopuścił dowód z opinii uzupełniającej biegłego kardiologa - B. G., na okoliczność, czy złożone przez odwołującego badanie ECHO serca i badanie echokardiograficzne - mają wpływ na wydaną uprzednio opinię, jeżeli tak, to jaki; w szczególności czy powodują częściową lub całkowitą niezdolność do pracy w rozumieniu art. 12 ustawy o emeryturach i rentach z funduszu ubezpieczeń społecznych. (k. 47 odwr. a.s.)

**Biegły z zakresu kardiologii B. G. po przeanalizowaniu wyniku badania echokardiograficznego z dnia 06.09.2014r. – stwierdził, że:** powiększone lewe serce z globalnie niską frakcją - 35%, akineza segmentu środkowego i koniuszkowego ściany przedniej i przegrody, hipokineza ściany bocznej, zastawki bez istotnych zmian, fala mitralna ++, aorta i tętnica płucna w normie, osierdzie bez cech płynu, (...) 16 mm – to taki sam wynik badania jak z dnia 10.05.2014r. przedstawiony biegłym. Oba badania świadczą o dużym uszkodzeniu mięśnia sercowego jako pompy krwi, spowodowanego chorobą niedokrwinną serca, w tym przeżytym zawałem. Z opisaną pozawałową frakcją wyrzutową lewej komory obniżoną do 35% w dniu 10.05.2014r. i potwierdzoną w badaniu echokardiograficznym w dniu 06.09.2014r. - odwołujący należy do grupy chorych o dużym ryzyku nagłego zgonu sercowego. Biorąc pod uwagę obniżenie frakcji wyrzutowej do 35% i opisane ryzyko nagłego zgonu, **badany nie może być kierowcą, natomiast może wykonywać lekki i średni wysiłek fizyczny**, bez pracy na wysokości i przy maszynach w ruchu, na co wskazuje dobra tolerancja wysiłku w teście wysiłkowym i I klasa (...) niewydolności krążenia w wywiadzie w skali 4 stopniowej od najłżejszej do najcięższej. Zdaniem kardiologa, **odwołujący się jest nadal częściowo niezdolny do pracy na 3 lata.**

Do opinii biegłego z zakresu kardiologii B. G. żadna ze stron nie wniosła zastrzeżeń.

**W ocenie Sądu opinia biegłego sądowego – kardiologa B. G. - może stanowić podstawę orzekania w sprawie.** Została ona wydana przez lekarza o specjalności odpowiedniej do głównego schorzenia ujawnionego u odwołującego. Biegły dokonał analizy całej zebranej w sprawie dokumentacji medycznej, w tym badań echokardiograficznych, przeprowadził wywiad oraz w dniu 10.05.2014r. - badania odwołującego. Zarówno rozpoznanie, jak i wnioski opinii są rzeczowe, spójne i logiczne, dlatego zasługują na uwzględnienie. Wszyscy powołani w sprawie biegli sądowi określili rodzaj schorzeń, stopień ich nasilenia i wpływ na zdolność do pracy, jednakże decydujące znaczenie ma opinia biegłego kardiologa, bowiem to schorzenia serca zagrażają życiu odwołującego się.

Trzeba wskazać, że w opinii wydanej w dniu 10.05.2014r. biegli lekarze nie stwierdzili niezdolności badanego do pracy, jednakże kardiolog żądał nowego badania echokardiograficznego z określeniem frakcji wyrzutowej lewej komory.

Z opinii wynika, iż podstawą stwierdzenia częściowej niezdolności są schorzenia kardiologiczne - uszkodzenie mięśnia sercowego jako pompy krwi spowodowanego chorobą niedokrwinną serca, w tym przeżytym zawałem. Z akt rentowych wynika, iż te same schorzenia były podstawą orzekania częściowej niezdolności do pracy.

W ocenie Sądu podzielić wnioski biegłego sądowego B. G. o częściowej niezdolności do pracy odwołującego. J. S. ma wykształcenie podstawowe, pracował jako traktorzysta, kierowca, mechanik, a przez krótki okres jako

dozorca. Wskazać trzeba, że w/w prace wymagają sprawności fizycznej i psychicznej, w tym odpowiednio szybkiego reagowania, także w sytuacji stresującej. Biegły kardiolog podał, iż odwołujący należy do grupy chorych o ryzyku nagłego zgonu sercowego. Praca na stanowisku kierowcy stanowiłaby zagrożenie nie tylko dla odwołującego się, ale stwarzałaoby niebezpieczeństwo także dla innych użytkowników dróg.

Biorąc pod uwagę przedstawione wyżej okoliczności i wiek odwołującego – 60 lat oraz charakter jego schorzenia - należy więc zaakceptować wniosek biegłego lekarza o jego częściowej niezdolności do pracy.

Oceny tej nie zmienia fakt, iż odwołujący wykonywał również pracę dozorcę. Było to zatrudnienie w latach 1984 – 1987, jeszcze przed okresem pobierania renty, i stanowiło okres tylko 3 lat.

Z tych względów Sąd na podstawie art. 477<sup>14</sup>§ 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję z dnia 04.02.2014r. i przyznał J. S. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 01.12.2013r. do 30.11.2016r.

W pkt 2 wyroku Sąd stwierdził, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Zgodnie z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. Przepis art. 118 ust. 1a stanowi zaś, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

W niniejszej sprawie ostatnią okolicznością niezbędną do wydania decyzji było ustalenie niezdolności do pracy ubezpieczonego, jej stopnia i okresu trwania. Dopiero postępowanie sądowe, powołanie biegłych lekarzy, złożenie nowej dokumentacji medycznej, pozwoliło na ustalenie częściowej niezdolności. W tej sytuacji ZUS nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie niezdolności do pracy badanego w toku postępowania przed tym organem.

Mając powyższe na względzie orzeczono jak w wyroku.